

ಕಲಾತಪಸ್ವಿ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೂ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿದ ಕಲಾವಿದ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ, ಸಂಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೂ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ತಾವಿನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು.

ಕೋಟೆನಾಡು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಚಿತ್ರಕಾರರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಕಲಾ ನೈಪುಣ್ಯ ಪಡೆದೂ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಲಿತೂ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರು.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಮಗ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಮೊದಲಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನ 'ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕಲಾಶಾಲೆ'ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಇವರ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಮನಸೆಳೆದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನದ ಮೂಲಕ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದ 'ಕೋಲ್ಕತ್ತ ಕಲಾಶಾಲೆ'ಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ಅಬನೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್, ಪರ್ಸಿ ಬ್ರೌನ್‌ರಂತಹ ದಿಗ್ಗಜರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು; ರಜಪೂತ, ಬೌದ್ಧ ಹಾಗೂ ಮೊಘಲ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಮನಸೆಳೆದಿದ್ದ ಅಜಂತಾ ಗುಹಾ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲು ಬ್ರಿಟನ್ ಕಲಾಸಕ್ತರಿಂದ ಆಹ್ವಾನ ಬಂದಾಗ, ಅಬನೀಂದ್ರನಾಥರು ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನರು ಒಬ್ಬರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ನಂದಲಾಲ್ ಬೋಸ್.

ಕೋಲ್ಕತ್ತದಿಂದ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಸಂಗೀತದಡೆಗೆ. ಆಗ ಮೈಸೂರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರನ್ನು ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರಲ್ಲಿ ವೀಣೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು.

ವರ್ಣಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ ಹಾಗೂ ಫಲಕ - ಈ ಮೂರು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ

ಕಲೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮಿಡೀ ಬದುಕನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕಲಾವಿದ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ಹೊಸತನ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಮಿಡಿದವರು.

ಜಗನ್ನಾಥ ಪ್ರಕಾಶ್ ಎನ್

ಪರಿಣತರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಉಬ್ಬು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ಭಾವಶಿಲ್ಪಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲೂ ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಉಬ್ಬು ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳು-ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿದ್ದ ನೈಪುಣ್ಯ ಅವರ 'ಪರಿವ್ರಾಜಕ ಬುದ್ಧ', 'ಶಕುಂತಲೆಯ ನಿರ್ಗಮನ', ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮುಖಭಾವವನ್ನು ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಗಜರಾದ ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣ, ಪರ್ಸಿ ಬ್ರೌನ್ ಅವರುಗಳ ಉಬ್ಬುಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಹೋಟೆಲ್ ಕಲಸಗಾರನೊಬ್ಬನ ಸಹಜ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವಲ್ಲಿ ಯಶ ಪಡೆದಿರುವುದು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ.

ಕಲೆಗಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿದ ಕಲಾವಿದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲಾನಂತರ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದರು. ನಾಲ್ವರು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಆಹ್ವಾನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ಸದಾ ಏಕಾಂತವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಬರುವ ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಗಳಿಸಿದ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕಲಾವಿದರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಕೋಲ್ಕತ್ತ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಅವರು ಸದಾ ಕಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸತನ್ನು, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಜೀವ.

ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ 1962ರಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿತು. ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಕಾನನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಕೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಲಾ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ, ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದನಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in